

... No lukekaa sitten! —
Virkamies epäröi vieläkin, mutta silloin kajahti joka taholta kärsimättömiä, kiihkeitä huutoja:

— Mitä siinä on?
— Lukekaa heti!
— Lukekaa vihdoinkin!
— Heti paikalla!
— Heti, heti!

Silloin virkamies luki käheällä äänellä: "Poistukaa kaupungista perheenne puolen tunnin kuluessa vähintään kymmenen kilometrin päähän. Ulkoministeri."

Hänen sanansa vaikuttivat kummallisesti loistavaan joukkoon. Useat katsivat toisiinsa tolkuttomasti, vieläpä joku hermostuneesti naurahtikin — ikäänkuin olisi joutunut kiusallisen pilanteon esineeksi. Mutta muutamat aavistivat hämärästi jotain hirmuista ja alkivat ankarasti vavista; kuului raskasta hengitystä, omituisia rykimistä, ja kiduttavan äänettömyyden jälkeen hämmästyneitä, hermostuneita ääniä:

— Mitä tämä oikein merkitsee?
— Hyvät herrat, mitä tämä on?
— Selittäkää, selittäkää!

Silloin kajahti yleisesikunnan päällikön terävä, läpitunkeva ääni:

— Tyyneyttä! Ei mitään hätää! Kutsukaa nopeasti tänne kymmenen lentokonetta. — Kaikki toiset nouskoot heti ilmaan vihollista vastaan!

Syntyi sekava hällä. Virkamiehet juoksivat telefonikoppeihin, mutta palasivat heti takaisin kasvot kalpeina, äänkyttäen katkonaisesti:

— Ei toimi!
— Ei kuulu mitään... vastaanottoasema... säretyt...
— En voi ymmärtää...
— Nyt on kaikki hukassa...
— Yhtäkkiä kuului vihlova värisevä naisen huuto:

— Jumalani! Täytyykö meidän kuolla...? Jumalani, Jumalani!

Syntyi tavaton sekasorto. Naiset hypähtivät patkoillaan läpitunkevasti kirkuen; näkyi lumivalkeita kasvoja, tuijottavia silmiä, ja jalokivisormuksilla koristetut kädet väantehtivät kouristuksenpaisaisti... Melusta erotti epäselvästi vain muutamia lauseita:

— Mitä ne aikovat tehdä...?
— Nyt on kaikki hukassa!
— Jumalani, auta minua!
— Pelastakaa minut!
— Jumalan tähden, viekää minut täältä!

— Täytyykö meidän kuolla!
— Jumalani, Jumalani!

Pääministerin kasvot olivat kauhean näköiset; hän koetti puhua rauhoittavia sanoja, mutta hänen käheä äänensä hukkuu meluun. Sillä kauhu oli vallannut useimmat miehetkin, äskeinen hymyilevä tyyneys oli kokonaan kadonnut — he astelivat neuvottomina edestakaisin ja heidän katseensa harhaili kuin apua etsien. Kuului tukahutettuja sadatuksia, käheitä kuiskauksia, naisten kirkaisuja, nyhkytystä...

Yleisesikunnan päällikkö astui keskikältille; hänen äänensä oli vieläkin terävä ja läpitunkeva:

— Kunnioitettavat naiset ja...!

Silloin tapahtui jotain uskomatonta, ylläluonnollista: seinä täytti kammottava, sokaisevan sinkirkas leimahdus, sadat sähkölamput himmenivät näkymättömiin; sitten kaamea räjähdys, palatsi vavahiti perustuksia myöten — kaikki ikkunat särkyivät siruiksi...!

Ja sitten alkaa kuulua joka puolelta samanlaisia räjähdysääniä. Koko kaupungin ikkunat lentävät sirpaleiksi ja sanomaton kaabu valtaa ihmiset; he eivät tiedä mistä nuo räjähdykset syntyvät — tuntuu kuin aikeiksi maa joka puolelta. Juopuneet selviävät huomalastaan, bordellien asukkaat lempeähuumauksestaan, puolialastomat tanssijattaret taukoavat tanssista ja jäävät kalpeina palkoilleen... Ja äkkiä sammuvat koko kaupungin sähkövalot — sähkölaitos on räjähtänyt ilmaan... Jossakin, luultavasti linnolukuksessa, jyrähtää muutamia tykinlaukauksia, mutta niiden ääni hälyy heti räjähdysten pauhuun.

Pääministeri juhlasali näyttää kamalalta, mutta vielä kamalammalta näyttävät vierat... Hydyttävä kauhu on jäykkistännyt heidän kielenään, koko olemuksensa; räjähdysten ilmapaine jyskyttää heidän ruumistaan kuin raskaat moukarit, kaameat välähdykset sokaisevat heidän silmänsä... Voimakkaimmat miehet seisovat vielä lattialla äskeisillä paikoillaan, toiset istuvat tuoleilla kumartuneina, silmät sulettuina, painaen käsillään korviaan; muutamat ovat horjuen hiipineet ulos. Naiset ovat tarrautuneet miehiinsä, sulhaisiinsa, rakastajiinsa hukkuvien suonenedontapaisella voimalla; näkyy pyörtyneitä ja kauhusta vapisevia olentoja, jotka ovat peittäneet päänsä kuin jäniksenpojat vaaran uhatessa — kuuluu tukehtunutta voihkinaa, vaikerrusta ja epätoivoisia rukouksia... Ja eräs tavattoman hieno nainen tunkeutuu nelinryömän suure pöydän alle — aivan kuin loistavahöyhenen, ammuttu lintu, joka viimeisillä voimillaan koettaa paeta pensastoon kuolemaan...

Esikunnan päällikkö on istahtanut nojatuoliin; ja jännittäen äärimmäisen ajatuskykyään käsittää hän, että nuo kauheat räjähdykset lähenivät joka puolelta... Taas pysähtyy ajatus; tylyään tuijottaa hän kaupungin suurkirkon kupolia, joka leimuavassa kajastuksessa kohoutuu mahtavana ja ylpeänä taivasta kohden... Mutta silloin leimahtaa entistä kauhistuttavammin, ja ylös ilmaan syöksähtää jotakin muodotonta, mustanpunaista, niinkuin kirkon palkalle olisi äkkiä auennut raivoava tulivuori — eikä sitten enää ole kirkkoa.

Äkkiä kuuluu takaapäin matala nauru... Se on kuin merkki... Räjähdys tukehtuttaa moniäänisen kakkialta kuuluvan puskahduksen...!

Mutta kun sattuu muutaman sekunnin väliä, tuntee hän huistensa nousevan pystyyn... Epäinhimillinen hohotus... harakkein inhottava räkätys, vihlova kimeä vaikutus, kuolevien hevosten hörhötyks — kalkkien kammottavimmat, eläimelliset äänet karkuvat hänen ympärillään...

Kalkki tuntee sekaantuvan, särkyvän; hän tuntee mieleltään halua yhtyä tuohon hirmuiseen kuoroon... — Ei! — kuiskaa hän. — Ei!

Vielä kerran jännittää tuo pieni mies rautaisen tahtonsa. Hän katsoo ympärilleen, näkee hirvittäviä, nauravia naamoja. Hänen ohuet huulensa vetäytyvät vielä kerran ikäänkuin halveksivaan hymyyn.

— He ovat mielipuolia... mutta minä — olen minä! — on hän kuiskaavinaan. Kun hän näkee ilhaavan kenraalin suonenedontapaisesta ammotuttavan suun, lisää hän lujasti: — He nauravat... mutta minä — minä katselen heitä, käsittän...!

Mutta sitten sattui yhdessä silmänräpäyksessä liikaa; jokin terävä, sininen sokaisi silmät, näkymätön nyrkki iski hänet hurjasti tuolin selkään, palatsi hypähti, vapisi, mutta mitään ei kuulunut — pää vain kumeasti jymähti; epäselvästi hän näki suuren, harmaan syökyvän ikkunasta sisään — ja jokin vaalea paiskautui lattialle, ponnahti hänen jalkojensa vasten... pysähtyi...!

Hän oli tukehtumaisillaan kuumuuteen, kauhuun; tomu täyttää hänen kurkkunsa, pää tuntuu kuolleelta. Leimahdukset lähenivät, rappaus puolta seiniä horjuessa — ja kuoleman hiljaisuus! Vihdoin hän hämärästi käsittää, että se oli vastapäätä oleva yöravintola — ja korvakalvat särkyivät...

Kalkki tuntuu särkyneeltä, kaikki pyörii sekavana; jokin hirmuinen, näkymätön lähenee, hän taistelee epätoivoisesti, hän alkaa nääntyä... — Ei! Minä olen minä! Ooh... hän ei kuule edes itse ääntään — hän katsoo tuskailevasti ympärilleen... Hän näkee vierellään nauruun jäykistyneet kasvot... samassa tuntuu hänen jalallaan jotain värähtelevää;

hän kumartuu — ja tilienpätkien ja soran seassa viruu alaston, vavahteleva naisruumis...

Kalkki sekaantuu yhä kummallisemmin, ja kun hän kohottaa katseensa — näkee hän sokaisevien leimausten valossa suunnattoman suuren nauravaa suun... Se lähenee, suurenee... se täyttää koko huoneen. Ja sen äänettömässä naurussa kuvastuu kauhea, villi riemu... Hän tuntee sen valtaavan olemuksensa; hän ei voi enää pidättää — yhtäkkiä hänen päänsä heittäytyy taaksepäin ja hänen naurunsa muistuttaa taivaanvuohen kaameata hohotusta pimeänä syysyönä...

DE MORTUIS

— Mitä...? — mutisi Marcus, tuijottaen alas päin...

Sillä läheni hurjaa vauhtia punainen, pyöreä pilkku — ja sitten syöksähti heitä vastaan alapuolelta suuri tumma haahmo: lentokone! Ja heti tämän järestä toinen, kolmas, neljäs — niitä tuli kokonainen pitkä jono, jokaisella punaiset merkkilyhdyt. Hänestä tuntui aivan kuin parvi siivekkäitä pihaloisia olisi siinä ilkeästi muristen kiittänyt eteenpäin — verestävä silmä kostonhimosta ja kiukusta kiilluen... Sinne ne katosivat pimeyteen — ja niitä oli ollut vähintään neljäkymmentä!

Marcus oli muutaman hetken kuin jähmettynyt. Mutta sitten hän äkkiä muisti Antoniuksen ja näytti nopeasti merkin: "Alas!"

Julius kohdisti valonheittäjän alas, pimeätä maata kohden: siellä oli laeva, ruskea pelto, siis heinäpelto! Marcus laskeutui sinne mahdollisimman nopeasti.

Muutaman hetken kuluttua laskeutui myöskin Antoniuksen kone. Marcus juoksi nänen luokseen ja äänkytti hätäntyneenä:

— Mitä tämä on...? Ne olivat... elivätkö ne todellakin vihollisia...?

Antonius ei näyttänyt kuulevan hänen sanojaan, ei näkevän häntä. Hän hypähti kiireisesti alas; käännähti tulkuttomasti koneensa vieressä, ja Marcus kuuli hänen mutisevan oudolla, matalalla äänellä:

— Mitä minä olen tehnyt... mitä, mitä minä tein...?

Sitten hän seisahtui, tuijottaen pimeyteen; rykäsi käheästi ja kosketti komeellisesti kaulaansa — siellä kirveli ja poltti jokin kuuma, se nousi ylempääksi...

Kolme miljoonaa... pienokaisetkin... — Hänen hengityksensä korisi, rautainen rengas alkoi kiertyä hänen kaulansa ympärille... se tuntui kiristyvän, kiristyvän... Tapetaanko heidät kaikki nyt heti...? Tuleeko hän nyt hulluksi? Eihän koskaan ole... Kuoleeko hän...?

Marcus näki, miten hän äkkiä repäisi kauluksensa poikki ähkyen tukehtuneesti:

— Pian se nyt tulee... ja minun tähteni! Mihin, mihin minä menen...? Niin, minä myöskin astuin helvettiin!

Marcuksen sydäntä pusersi hirveä tuska ja pelästys; hän luuli Antoniuksen menettäneen järkensä ja tarttui ystävänsä vapiseviin käsiin, puheen liikutuksen vallassa:

— Veli raukka... koeta rauhoittua... eihän se sinun syysi ole, veli... Eikä sitä voi enää auttaa...

Antonius riuttaisi itsensä irti, sanoen soinnuttomalla äänellä:

— Se on minun syyini. Minä olen valmistanut. — Hän ajatteli hetken, sitten löi kädellään otsaansa. — Niin! Ei ilmaiseksi! Ei ilmaiseksi — ei!

Sitten hän kääntyi apulaisensa puoleen, sanoen käheästi ja hätäisesti:

— Kiittä sinua — olet ollut uskollinen toveri... Nyt saat astua pois jos tahdot, sillä... Niin, tahdotko mennä?

— Miksi minä pois astuisin? — kysyi tämä ihmetellen.

— Katsos, minä en ehkä tule enää takaisin — niin, en tule!

Kuului kolea nauruhdus ja apulais-

nen lausui lujasti: — Minä olen paikallani.

Antonius teki nopeasti jotain valmistuksia pommipudotuslaitteessa. Sitten hän astui Marcusen ja Juliuksen luokse, puristi heidän käsiään, ja tuossa vierassaan äänensä kuvastui kauheata tuska ja epätoivo:

— Veljeni — niin, teitä molempia pidin veljinäni... Kuvittelin niin paljon, ja niin käveli... Tervehtikää niitä tovereita, jotka vielä tapaatte. Minä tiedän myös, että te teette kaiken minkä voitte... Ja nyt — hyvästi.

— Rakas veljeni! — Pyysi Julius tukehtuneesti nyhkyttäen. — Älä... älä...

— Veljeni, minä olen iloinen, että näen teidät nyt juuri — viimeiseksi — sillä teitä yksin minä olen rakastanut.

Julius painoi päänsä Antoniuksen rinnalle äänettömästi itkien. Tuo näky vaikutti Marcusen järkyttävästi: niinkuin poika olisi viimeisen kerran syleillyt mestauslavalle lähtevää isäänsä. Ja sitten värähti matala ääni — aivan kuin surumarssin viimeisen akordi:

— Hyvästi, pikkuveli...

Marcus tunsu kättään lujasti puristettavana, kuuli saman surullisen kuiskauksen:

— Marcus... koeta tulla onnellisemmaksi kuin minä olen ollut — sillä sinun täytyy elää.

Viimeisessä sanassa kuvastui petetty uhka, ja sitten syöksyi suoraan sydämeen:

— Muista Aureliaa!

Silloin sinertävä leimahdus valaisi pariksi sekunniksi koko pohjoisen taivaan... Antonius hypähti nuolenoiteena koneeseen, epäselvästi hämmötti kohotettu nyrkki — ja tyyneensä yössä kajahti terävänä, uhkaavana ja voimakkaana kuin miljoonan joukkole:

— Muistakaa tämä yö!

Samassa kuului valtava järähdys, ja kun sen omituinen, ratkova kaiku vielä kiiriskeli taivaanrannasta toiseen — syöksyi Antoniuksen kone uhkaavasti ulvahtaan ylös pimeyteen... Siellä kaukana alkoi leiskua yhtämittaa, ja ukkosentapaiset jymähdykset seurasivat vasta pitkän ajan kuluttua...

Marcus tarttui ohjuslaitteeseen, mutta huomasi, että hänen pomminsa olivat vielä koteloissa! Vapisevin käsin hapuili hän umpimähkään, otti yhden käteensä, alkoi asettaa sen pudotuslaitteeseen...

— Julius... minä en ymmärrä, minä tulen hulluksi! En tiedä, mitenkä tämä...? Ja tuolla... tuolla, katso nyt...!

Hänen äänensä vapisi, hänen käteensä vapisivat — hän ei selviytynyt...!

Julius mutisi jotakin hermostuneesti ja välihä vilkaisi sivulleen. Siellä kaukana leiskui tuhkatieheään; räjähdysten kaiku kilpi heldän yhteen kaameana ryskeenä — niinkuin tuhannet tykkiäutot olisivat raivoisesti ampuen kiittäneet salamannopeasti ilmassa...

Mutta eihän Antonius asetellut mitään! — huudahti Julius äkkiä. Ja tarkastelemaan huomasi, että pommit tulevat koteloista automaattisesti esiin, kun kotelo vain asetetaan pudotuslaitteeseen.

Marcus pani moottorin käymään ja mutisi tuskailevasti:

— Jospa nyt jo on myöhäistä... — (Jatk.)

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA 5
LAAKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 vuorokautta ja misten tuntuu sell. tetyt. Kun myöskin täydellisen luottoa suomalaisista lääkkeistä. Mistä jokin on valta seuran lääkkeen tuottaja, samaten myöskin lääkkeiden hinta 7. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan suomalaisia valmistettuja, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosi.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitävät sen ette joulussa suomalaisessa kotissa, sillä ette tiedä kosta sitä tarvitsette, varokaa huumonhalkoita ja huumonhalkoita.

—Lignellin Apteekki on suurtin—
—Suom. Apteekkiläis Yhtöisvaliossa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.